

Зміст

Історія України

І. В. Гаєриш БОРІТЬБА ДУХОВЕНСТВА І ВІРНИХ СТАНИСЛАВІВСЬКОЇ ЄПАРХІЇ ЗА ЛЕГАЛІЗАЦІЮ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ (1985–1989 рр.)	11
А. О. Каюк РОЗКРИТТЯ ІСТОРИЧНОЇ ПРАВДИ ПРО ЖАХИ СТАЛІНСЬКОЇ РЕПРЕСИВНОЇ МАШИНИ В ЖУРНАЛІ “ОГОНЕК” (1986–1991 рр.)	16
Ю. О. Каганов ВИЩА ШКОЛА ЯК СЕРЕДОВИЩЕ ІДЕОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ «НОВОЇ РАДЯНСЬКОЇ ЛЮДИНИ» В УКРАЇНІ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХХ ст.)	21
П. В. Сацький БУДІВНИЦТВО ВЕРХНЬО-ІНГУЛЕЦЬКОЇ І НИЖНЬО-ІНГУЛЕЦЬКОЇ СИСТЕМ ЗРОШУВАННЯ ПІВДНЯ УКРАЇНИ І ЗАКЛАДЕННЯ ПЕРСПЕКТИВ ГОСПОДАРСЬКОГО ОСВОЄННЯ ПІВДНЯ УКРАЇНИ І ПІВНІЧНИХ РАЙОНІВ КРИМУ (1950–1953 рр.)	31
В. С. Орлянський НІМЕЦЬКА ОКУПАЦІЙНА ВЛАДА ЯК СИМБІОЗ НАЦИСТСЬКОЇ І КОМУНІСТИЧНОЇ СИСТЕМ	36
І. М. Спудка, Л. В. Турчина СИСТЕМА АДМІНІСТРУВАННЯ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЛАНІВ НАЦИСТІВ НА ОКУПОВАНИЙ ТЕРИТОРІЇ	41
В. І. Ільницький ПРОТИПОВСТАНСЬКА БОРІТЬБА У КАРПАТСЬКОМУ КРАЇ ОУН (1945–1954): ЧЕКІСТСЬКО- ВІЙСЬКОВІ ОПЕРАЦІЇ ЯК ЗАСІБ ПРИДУШЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ	46
О. О. Усиков ВІДБУДОВА ПРОМИСЛОВОСТІ МИКОЛАЇВЩИНИ В 1944–1950 рр.	53
О. А. Подобед ПЕРЕМІЩЕНІ УКРАЇНЦІ ПОВОЄННОЇ ЗАХІДНОЇ НІМЕЧЧИНИ ТА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНОЇ ПАМ'ЯТІ	56
Л. В. Kravchuk PREREQUISITES, OBJECTIVES AND FORMS OF SOVIET EDUCATION IN TERNOPIL REGION OF WESTERN UKRAINIAN SEPTEMBER 1939 – JUNE 1941	63
Л. Я. Бабюк МЕДИЦИНА У ПОВСЯКДЕННОМУ ЖИТТІ ЖІНОЦТВА РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ В РОКИ НЕПУ (1921-1927)	66
О. М. Ігнатуша МІСЦЕ ПІВДНЯ УКРАЇНИ У СТАНОВЛЕННІ ВІТЧИЗНЯНОГО ПРОТЕСТАНТИЗМУ (КІНЕЦЬ ХVІІІ ст. – 30-ті рр. ХХ ст.)	71
Т. Г. Савчук З'ЇЗД ДУХОВЕНСТВА ТА МИРЯН МИКОЛАЇВСЬКОЇ ЄПАРХІЇ СИНОДАЛЬНОЇ ЦЕРКВИ (22-23 ЛИПНЯ 1927 р.): АНАТОМІЯ ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ	74
О. П. Чучалін АДМІНІСТРАТИВНИЙ АПАРАТ КИЇВСЬКОЇ ЄПАРХІЇ РОСІЙСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ У 1920–1930-х рр.	78
Л. І. Єпик ФОРМУВАННЯ УКРАЇНОМОВНОГО ПРОСТОРУ НА СУМЩИНІ НА ПОЧАТКУ 20-х років ХХ ст.	84
Г. О. Ігнатуша КУЛЬТУРОЛОГІЧНА СФЕРА ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОЛЕКСАНДРА ВОРОНИНА: РЕКОНСТРУКЦІЯ ЗА МАТЕРІАЛАМИ РОДИННОЇ БІБЛІОТЕКИ ВАРАВВІВ-ВОРОНИНИХ	88
О. М. Бежук ОСВІТНЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЙНА ПРАЦЯ О. ЛЕВИЦЬКОЇ В ТОВАРИСТВІ “ПРОСВІТА”	95

Г. В. Салата	ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ВЧЕНОГО-МЕХАНІКА М.М. ФІЛОНЕНКА-БОРОДИЧА (1885–1962 рр.): ФОРМУВАННЯ НАУКОВОГО ТА ІНЖЕНЕРНОГО СВІТОГЛЯДУ.....	99
О. О. Тарасенко	ШКОЛА ІСТОРИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ СВ. ВОЛОДИМИРА: ШТРИХИ ДО ТВОРЧОГО ПОРТРЕТУ ОЛЕКСАНДРА ІВАНОВИЧА СТАВРОВСЬКОГО (1811–1882).....	103
С. С. Падалка	СУСПІЛЬНИЙ МЕНТАЛІТЕТ ЯК ЧИННИК ЗЛОВЖИВАНЬ ХАБАРНИЦТВОМ НА ПРАВОБЕРЕЖНІЙ УКРАЇНІ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ.....	111
О. В. Черемісін	ДЕРЖАВНА ТА ЗЕМСЬКА ФІНАНСОВА ДОПОМОГА МІСЬКОМУ САМОВРЯДУВАННЮ ПІВДНЯ УКРАЇНИ ПРОТЯГОМ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ ст.	115
І. О. Сердюк	ПРИНЦИПИ ІМ'ЯНАРЕЧЕННЯ ДІТЕЙ В СУСПІЛЬСТВІ ГЕТЬМАНЩИНИ	119
В. Д. Саричев	ЗАПОРІЗЬКА ЧАЙКА ТА ПИТАННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ	123
О. З. Якубовська	ОБРОБКА ТА ВИКОРИСТАННЯ ДЕРЕВИНИ НАСЕЛЕННЯМ УКРАЇНСЬКОГО ПРИКАРПАТТЯ У VIII–Х ст.	128
Г. О. Олійник	ТИПОЛОГІЧНІ РЯДИ СКЛЯНИХ ТА КАМ'ЯНИХ ПРИКРАС З ЖІНОЧИХ ПІЗНЬОСАРМАТСЬКИХ КОМПЛЕКСІВ.....	133
Л. А. Петрушко	СМУТОК І ПЛАЧ У СТАРОЗАВІТНИХ ТЕКСТАХ ЯК ДЖЕРЕЛО ЦІННІСНИХ ОРІЄНТИРІВ.....	138

Всесвітня історія

О. Л. Ковальков	АФГАНІСТАН І АФГАНСЬКА ВІЙНА ОЧИМА РАДЯНСЬКИХ “АФГАНЦІВ”	143
О. Р. Давлєстов, І. В. Саламаха	ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОГЛЯДІВ “БАТЬКІВ РЕФОРМАЦІЇ” СТОСОВНО ЄВРЕЇВ (ЧИ МОЖНА ВВАЖАТИ МАРТИНА ЛЮТЕРА “ТЕОЛОГОМ ГОЛОКОСТУ”?)	148
О. О. Салата	ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОПАГАНДИ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ НАЦИСТСЬКОЇ НІМЕЧЧИНИ У 1933-1941 рр.....	153
М. В. Михайлюк	НАЦИСТСЬКИЙ ТАБІР ЗНИЩЕННЯ СОБІБОР.....	160
І. О. Шніцер	МІЛАН ГОДЖА ТА ЙОГО ПРОЕКТ ФЕДЕРАЦІЇ В ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЄВРОПІ	167
В. О. Ганський	ОРГАНІЗАЦІЯ ВІДПОЧИНКУ НАСЕЛЕННЯ У МІЖВОСННІЙ ПОЛЬЩІ (1918-1939 рр.).....	171
В. В. Соловійов	РУМУНСЬКЕ ПИТАННЯ НА ПЕТРОГРАДСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ СОЮЗНИХ ДЕРЖАВ (СІЧЕНЬ- ЛЮТИЙ 1917 р.)	176
С. В. Білоножко, К. О. Ємельянова	СМАРАГДОВИЙ ОСТРІВ ЗА ОКЕАНОМ: СТАВЛЕННЯ АМЕРИКАНЦІВ ДО ІРЛАНДСЬКИХ МІГРАНТІВ У ХІХ ст. (НА ОСНОВІ АМЕРИКАНСЬКИХ КАРИКАТУР).....	183
В. Г. Ціватий	ГРУЗИНСЬКИЙ РЕНЕСАНСНИЙ ГУМАНІЗМ І ТРАДИЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ДОБИ ВІДРОДЖЕННЯ: ПОЛІТИКО-ДИПЛОМАТИЧНІ ПОГЛЯДИ ШОТА РУСТАВЕЛІ	188
С. Ю. Мілютін	РИМСЬКО-ВІЗАНТІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ ПІД ЧАС ПРАВЛІННЯ ІСАВРІЙСЬКОЇ ДИНАСТІЇ.....	193

Історіографія. Джерелознавство

А. В. Шауренко	ІСТОРІЯ ПОВСЯКДЕННОСТІ: ВІД ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ ДО ВІТЧИЗНЯНИХ ПРАКТИК	199
В. О. Доценко	ВПЛИВ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ НА ПОДОЛАННЯ ПОСТКОЛОНІАЛЬНОГО СИНДРОМУ СУЧАСНИМИ УКРАЇНЦЯМИ	203
С. О. Терно	КРИТИЧНЕ РОЗМІРКОВУВАННЯ: ВИНИКНЕННЯ, РОЗВИТОК ТА СВОБОДА ВОЛІ	207

О. М. Приймак ПРОБЛЕМА ПЕРІОДИЗАЦІЇ В ІСТОРІОГРАФІЇ ІСТОРІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ	213
М. А. Слободянюк СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОЇ ВІТЧИЗНЯНОЇ ІСТОРІОГРАФІЇ АНТИФАШИСТСЬКОЇ БОРОТЬБИ ОУН-УПА	218
І. І. Суховерська ОБРАЗ ЖІНКИ В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ У СУЧАСНІЙ РОСІЙСЬКІЙ ІСТОРІОГРАФІЇ	223
Л. О. Нестеренко “<...> СЕЙЧАС МНЕ ЛУЧШЕ ЖИТЬ ЧЕМ ТЕБЕ МАМО НА УКРАИНЕ <...>”. ЕПІСТОЛЯРІЙ ОСТАРБАЙТЕРА Б. ПРО ЖИТТЯ В НІМЕЧЧИНІ У 1942–1943 рр.	228
Д. В. Нефьодов ВІДОБРАЖЕННЯ ІСТОРІЇ РОБІТНИЦТВА УРСР ПОВОЄННОГО ДВАДЦЯТИРІЧЧЯ (1946–1964 рр.) В РАДЯНСЬКІЙ НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ ПЕРЕБУДОВЧОГО ПЕРІОДУ (1985–1991 рр.).....	233
Т. С. Китиченко РОЛЬ НОВАЦІЙ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИХ УЧЕНИХ У РОЗРОБЦІ ІСТОРИКАМИ ПІДРОСІЙСЬКОЇ УКРАЇНИ ДЖЕРЕЛОЗНАВЧОЇ МЕТОДИКИ (КІНЕЦЬ ХІХ – ПОЧАТОК ХХ ст.)	237
Б. В. Смерека ОПИСОВО-СТАТИСТИЧНІ ДЖЕРЕЛА ДО ВИВЧЕННЯ ШЛЯХЕТСЬКИХ МАЄТНОСТЕЙ В РУСЬКОМУ ВОЄВОДСТВІ У ХVІ–ХVІІІ СТ. (НА ПРИКЛАДІ КОМАРНІВСЬКОГО КОМПЛЕКСУ У ЛЬВІВСЬКІЙ ЗЕМЛІ): ІНВЕНТАРІ	243
Ю. Г. Чернятинська ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЕКСПЕРТИЗИ ЦІННОСТІ ДОКУМЕНТІВ В ЕЛЕКТРОННІЙ ФОРМІ	251

Історія науки і техніки

О. С. Чубрей ОСНОВНІ НАУКОВІ ІДЕЇ ТА НАПРЯМИ ЕКОНОМІКО-ГЕОГРАФІЧНОЇ ШКОЛИ В ЧЕРНІВЕЦЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	255
Н. О. Блажевич Г.М. ДОБРОВ И В.М. ГЛУШКОВ: НАУКОЗНАВСТВО, КІБЕРНЕТИКА, ІНФОРМАТИКА	260
Н. О. Бей ІСТОРИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ВИРОБНИЦТВА ЛЕГКОВИХ АВТОМОБІЛІВ НА ЗАПОРІЗЬКОМУ АВТОМОБІЛЕБУДІВНОМУ ЗАВОДІ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ – НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТЬ.....	265
І. Б. Грушицька ОДЕСЬКА АСТРОНОМІЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ В РОКИ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ	268
С. Д. Коваленко КОЛЕКТИВНІ ДОСЛІДИ ЯК ПЕРЕДВІСНИКИ ПОЯВИ ВІТЧИЗНЯНОЇ КОЛГОСПНОЇ ДОСЛІДНОЇ СПРАВИ У 30-Х РОКАХ ХХ СТОЛІТТЯ	273
О. М. Сомик ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ МУЗИЧНОГО ІНСТРУМЕНТУ КЛАСИЧНА ГІТАРА В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	277
Т. Д. Грінченко ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ТА СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЇ ПІАНІСТ-КОНЦЕРТМЕЙСТЕР	280
В. П. Шульга РОЗВИТОК ТЕОРІЇ ДОБОРУ ТА ПІДБОРУ ТВАРИН У НАУКОВОМУ ДОРОБКУ ПРОФЕСОРА М. А. КРАВЧЕНКА.....	285

Хроніка та рецензії

М. В. Дєдков ХІІ ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ “ДЕРЖАВНА ЕТНОНАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА: ПРАВОВИЙ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ”	288
О. Є. Лисенко, С. С. Падалка [Рец.]: Особливості суспільно-політичної модернізації країн пострадянського простору : монографія / за ред. А.Г. Бульвінського. – Київ : ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України», 2017. – 288 с.	291
С. С. Троян РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІ ВІДНОСИНИ РАДЯНСЬКОЇ ДОБИ: СТАНОВЛЕННЯ І ЕВОЛЮЦІЯ 1919–1929 рр. [Рец.]: Сокирська В. Відносини між РСФРР і УСРР (1919–1929 рр.) : адміністративно- територіальний та політико-економічний дискурс : монографія / В. Сокирська; МОН України, Уманський державний пед. ун-т імені Павла Тичини. – Умань: Сочинський, 2017. – 568 с.	292
НАШІ АВТОРИ	294

Contents

History of Ukraine

Havrysh I.	THE STRUGGLE OF PRIESTHOOD AND STANISLAVIV EPARCHY'S RELIGIOUS PEOPLE FOR UKRAINIAN GREEK CATHOLIC CHURCH LEGALIZATION (1985–1989 YEARS)	11
Kayuk A.	REVEALING OF HISTORICAL TRUTH ABOUT THE HORRORS OF THE STALIN'S REPRESSIVE MACHINE IN THE "OGONEK" MAGAZINE IN 1986–1991.....	16
Kahanov Yu.	HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTION AS THE ENVIRONMENT OF IDEOLOGICAL EDUCATION OF A "NEW SOVIET MAN" IN UKRAINE (THE SECOND PART OF XX CENTURY)	21
Satskyi P.	THE BUILDING OF THE UPPER-INGULETSKA AND LOWER-INGULETSKA IRRIGATION SYSTEMS IN THE SOUTH OF UKRAINE AND CREATING OPPORTUNITIES FOR THE DEVELOPMENT SOUTHERN UKRAINE AND NORTHERN AREAS OF CRIMEA (1950–1953)	31
Orlyanskiy V.	THE OCCUPATION AUTHORITY AS A SYMBIOSIS OF POLITICAL SYSTEMS	36
Spudka I., Turchina L.	ADMINISTRATION SYSTEM AS A MODE FOR REALIZATION NAZI'S PLANS ON THE OCCUPIED TERRITORY	41
Illytskyi V.	ANTI-INSURGENT STRUGGLE IN THE CARPATHIAN AREA OF THE OUN (1945–1954): CHEKA-MILITARY OPERATION AS MEANS OF SUPPRESSION OF THE UKRAINIAN LIBERATION MOVEMENT	46
Usykov O.	INDUSTRY RECONSTRUCTION OF THE MYKOLAIV OBLAST IN 1944–1950	53
Podobied O.	DISPLACED UKRAINIANS OF POST-WAR WEST GERMANY AND THE FORMATION OF CULTURAL MEMORY	56
Kravchuk L.	PREREQUISITES, OBJECTIVES AND FORMS OF SOVIET EDUCATION IN TERNOPIL REGION OF WESTERN UKRAINIAN SEPTEMBER 1939 – JUNE 1941	63
Babiuk L.	MEDICINE IN THE DAILY LIFE OF WOMEN OF THE SOVIET UKRAINE IN THE NEP PERIOD	66
Ignatusha O.	THE ROLE OF THE SOUTHERN UKRAINE IN THE FORMATION OF DOMESTIC PROTESTANTISM (THE END OF THE 18th CENTURY – 30th YEARS OF THE 20th CENTURY)	71
Savchuk T.	THE CONGRESS OF THE CLERGY AND LAITY OF THE MYKOLAYIV DIOCESE OF THE SYNODAL CHURCH (JULY 22-23, 1927): ANATOMY OF THE CHURCH LIFE.....	74
Chuchalin O.	ADMINISTRATIVE STAFF OF KYIV EPARCHY OF RUSSIAN ORTHODOX CHURCH IN 1920–1930	78
Yepik L.	THE FORMATION THE UKRAINIAN-SPEAKING SPACE IN SUMY DISTRICT AT THE BEGINNING OF THE 20th YEARS OF THE XX CENTURY.....	84
Ignatusha G.	CULTUROLOGICAL SPHERE OF CREATIVE ACTIVITY OF OLEXANDER VORONIN: RECONSTRUCTION BASED ON THE MATERIALS OF THE BARABBAS-VORONIN FAMILY LIBRARY	88
Bezhuik O.	OLHA LEVYTSKA'S RESEARCH AND POPULARIZATION WORK FOR THE "ENLIGHTENMENT" SOCIETY	95
Salata H.	THE LIFE AND ACTIVITY OF MECHANICAL SCIENTIST M. M. FILONENKO-BORODZICZ (1885-1962): THE FORMATION OF SCIENTIFIC AND ENGINEERING OUTLOOK.....	99

Tarasenko O.	SCHOOL OF HISTORIANS OF ST. VOLODYMYR UNIVERSITY: STROKES TO A CREATIVE PORTRAIT OF OLEXANDER IVANOVYCH STAVROVSKY (1811-1882)	103
Padalka S.	PUBLIC MENTALITY AS A FACTOR IN THE ABUSE OF BRIBERY IN THE RIGHT-BANK UKRAINE IN THE SECOND HALF OF THE XIX – EARLY XX CENTURY	111
Cheremisin O.	STATE AND LOCAL FIANCIAL ASSISTANCE TO MUNICIPAL SELF-GOVERNMENT OF THE SOUTH OF THE UKRAINE DURING THE XIX AND THE BEGINNING OF XX CENTURES	115
Serdyuk I.	PRINCIPLES OF NAMING CHILDREN IN SOCIETY OF HETMANSCHYNA: TO THE FORMULATION OF THE QUESTION	119
Sarychev V.	ZAPORIZHZHIA CHAIKA AND ISSUE OF CLASSIFICATION	123
Yakubovska O.	HANDLING AND USING WOOD BY POPULATION OF UKRAINIAN PRYKARPATTYA IN VIII-X CENTURY	128
Oliinyk G.	TYPOLOGICAL SERIES OF GLASS AND STONE BEADS FROM WOMEN'S LATE SARMATIAN COMPLEXES	133
Petrushko L.	SADNESS AND CRYING IN THE OLD TESTAMENT TEXTS AS THE SOURCE OF THE VALUE ORIENTATIONS	138

World History

Kovalkov O.	AFGHANISTAN A THE AFGHANISTAN WAR BY EYES OF SOVIET "AFGHANS"	143
Davletov O., Salamakha I.	"FATHERS OF THE REFORMATION" VIEWS TOWARDS JEWS. (CAN MARTIN LUTHER BE CONSIDERED THE "THEOLOGIAN OF THE HOLOCAUST?")	148
Salata O.	PROPAGANDA ORGANIZATION AT THE GOVERNMENTAL SYSTEM OF NAZI GERMANY IN 1933–1941	153
Mykhailiuk M.	NAZI EXTERMINATION CAMP "SOBIBOR"	160
Shnitser I.	MILAN HODŽA AND HIS PROJECT OF FEDERATION IN CENTRAL EUROPE	167
Ganskiy V.	THE ORGANIZATION OF PUBLIC LEISURE IN INTERWAR POLAND (1918-1939)	171
Soloviov V.	THE ROMANIAN QUESTION DURING THE PETROGRAD CONFERENCE WITH PARTICIPATION OF THE ALLIED STATES (JANUARY – FEBRUARY 1917)	176
Bilonozhko S., Emelianova K.	EMERALD ISLAND OVERSEAS: ON THE ISSUE OF AMERICANS' ATTITUDES TOWARDS IRISH MIGRANTS IN THE NINETEENTH CENTURY (BASED ON AMERICAN CARTOONS)	183
Tsivatyi V.	GEORGIAN RENAISSANCE HUMANISM AND TRADITIONS OF THE EUROPEAN IDENTITY OF THE RENAISSANCE: POLITICAL AND DIPLOMATIC SHOTA RUSTAVELI'S VIEWS	188
Milyutin S.	ROMAN-BYZANTINE RELATIONS DURING THE REIGN ISAURIAN DYNASTY	193

Historiography. Source Studies

Shaurenko A.	THE HISTORY OF EVERYDAY LIFE: FROM EUROPEAN EXPERIENCE TO THE DOMESTIC PRACTICES	199
Dotsenko V.	THE INFLUENCE OF HISTORICAL MEMORY ON MODERN UKRAINIANS' POSTCOLONIAL SYNDROME OVERCOME	203
Terno S.	CRITICAL THOUGHT: ORIGIN, DEVELOPMENT AND FREE WILL	207
Priymak O.	THE PROBLEM OF PERIODIZATION IN THE HISTORIOGRAPHY OF THE HISTORY OF SOCIAL WORK	213

Slobodyanyuk M.	THE STATE AND PROSPECTS OF CONTEMPORARY DOMESTIC HISTORIOGRAPHY OF THE ANTI-FASCIST STRUGGLE OF THE OUN-UPA.....	218
Sukhoverska I.	THE IMAGE OF WOMEN OF SECOND WORLD WAR IN MODERN RUSSIAN HISTORIOGRAPHY.....	223
Nesterenko L.	„<...>NOW I LIVE IN BETTER CONDITIONS THAN YOU, MOTHER, IN UKRAINE <...>”. LETTERS OF B., AN OSTARBEITER, ABOUT LIFE IN GERMANY IN 1942-1943.....	228
Nefyodov D.	PRESENTATION OF THE UKRAINIAN SSR WORKING CLASS HISTORY OF THE POSTWAR TWENTY YEARS (1946–1965) IN THE SOVIET SCIENTIFIC LITERATURE OF THE PERESTROIKA PERIOD (1985–1991).....	233
Kitichenko T.	THE ROLE OF INNOVATIONS OF THE WESTERN EUROPEAN SCIENTISTS IN THE DEVELOPMENT OF UNDER-RUSSIAN HISTORIANS' METHODOLOGY OF SOURCES (THE END OF THE NINETEENTH AND EARLY TWENTIETH CENTURIES).....	237
Smereka B.	DESCRIPTIVE AND STATISTICAL SOURCES TO STUDY OF THE NOBLE ESTATES IN RUS' VOIVODESHIP IN 16TH–18TH CENTURIES (ON THE EXAMPLE OF KOMARNO ESTATE IN L'VIV LAND): INVENTORIES.....	243
Cherniatynska Y.	THE THEORETICAL AND METHODOLOGICAL PRINCIPLES EXAMINATION VALUE OF THE DOCUMENTS IN ELECTRONIC FORM.....	251

Histoty of Science and Technique

Chubrey O.	THE BASIC SCIENTIFIC LINES AND DIRECTIONS OF ECONOMIC-GEOGRAPHICAL SCHOOL AT THE CHERNIVTSI UNIVERSITY.....	255
Blazhevich N.	G.M. DOBROV AND V.M. GLUSHKOV: SCIENCE OF SCIENCE, CYBERNETICS, COMPUTER SCIENCE.....	260
Bey N.	HISTORICAL FEATURES OF DEVELOPMENT OF SCIENTIFICALLY-TECHNOLOGICAL PROCESSES OF AUTOMOBILE CAR PRODUCTION AT THE ZAPORIZHIA AUTOMOBILE BUILDING PLANT IN THE SECOND HALF OF XX – IN BEGINNING OF XXI OF CENTURIES.....	265
Hrushytska I.	ODESSA ASTRONOMICAL OBSERVATORY DURING THE POST-WAR RECONSTRUCTION.....	268
Kovalenko S.	COLLECTIVE EXPERIMENTS AS HARBINGERS OF THE APPEARANCE OF DOMESTIC COLLECTIVE FARM RESEARCH WORK IN 30-IES OF XX CENTURY.....	273
Somyk O.	THE HISTORY OF CLASSICAL GUITAR MUSIC INSTRUMENT IN THE CONTEXT OF EUROPEAN MUSICAL CULTURE.....	277
Grinchenko T.	HISTORY OF APPEARANCE AND DEVELOPMENT OF THE PIANIST-ACCOMPANIST PROFESSION.....	280
Shulha V.	THE DEVELOPMENT OF THE THEORY OF FARM ANIMAL SELECTION IN SCIENTIFIC HERITAGE OF PROFESSOR N. KRAVCHENKO.....	285

Chronicle and Reviews

Dedkov M.	XII ALL-UKRAINIAN SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE "STATE ETHNIC AND ETHNIC POLICY: LEGAL AND CULTURAL ASPECTS IN THE SOUTH OF UKRAINE".....	288
Lysenko O., Padalka S.	[Rev.]: Features of socio-political modernization of post-Soviet countries: Monograph / ed. A.G. Bulvinskiy. – Kyiv: Institute of World history of the National Academy of Sciences of Ukraine", 2017. – 288 p.	291
Troyan S.	RUSSIAN-UKRAINIAN RELATIONS OF THE SOVIET ERA: FORMATION AND EVOLUTION 1919-1929. [Rev.]: Sokirska V. Relations between the RSFSR and the Ukrainian SSR (1919-1929): administrative and territorial and political-economic discourse: Monograph / V. Sokirska; Ministry of Education and Science of Ukraine, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University. – Uman, 2017. – 568 p.	292
OUR AUTHORS	.....	294